

کریار
بو هموشو یینک
به ۳ مانک یک
به شش مانک دو
به سالیک چوار رو پیه دهه
اعلان یا ایشیکی خوبی
له بره دواییدا ده نوسریت
بو دو دیر ۳ آنه ده سینریت

پیشکونن

حفنة جاريك درده چیت

هموشتيك
بو پیشکونن
ده نوسری

یکی به آنه یک

(سال ۱ ژماره ۴۸) - (روز پینچشمه ۱۴ رجب ۱۳۳۹ ۲۴ مارچ ۱۹۲۱) -

کرجک بو شکانی هیزی با

دهبی له کن هموشوین جو که یکی کوره وه تزیک
یرده یک کرجک بچیریت . بو امه که پار بزرکاری بمو که
بکات له کرمی با اگر پیش نیدان چانرا .

هؤل او

مقصد له هؤل او آوه به که بزانییت او تا کوی
ده کربته وه و بو کوی و چون سر ده کویت . او آوه
وک ری پیشاندره بو زواع که بزانی کوی داچینییت .
بلام اگر باران له وختی آودان و چاندندا باری ترس
لوه دابه . چونکه باران ری آوه که تیک آدا .

وختی چاندن

وا در کوتوه که وختی چاندنی لوکه له عراق دوا
هفته هؤل له مانکی مارتنه وه هتا دوا هفته مانکی نیدانه .
اگر له پیش مارتدا توو بچیریت اوسا به سرما ده مریت
اگر دوا نیدان بچیریت اوسایش به کرما پیش رک
دا کوتان ده مریت .

توو

او تووه که بش ده کربت له لاهی دائرة زراعت وه
له مالی ۱۹۲۱ لوتوو امیرکی به یه که ناوی تجاری دراوهتی
و به (عراق سپی) یش ناوده بریت . ام تووه ناشه بیته
تووی مصری که رنکی مسپی دای پوشی تووه کی

لوکه

باشماوه به

تیر و دیراو

خول که ورد بو اوسا دهبی تیر و دیراوی باش ملدریت
له کانون ثانی یا له هولی شباط دا . کرانی ام اشه بش
دباره . اگر و بسترا سوک بیت . دهبی « کان » یکی
تری بو بکریت . یا له دار بستریت بسر کاسنه اصلیه که وه
وک لیره به (کرتو) دیکن . دیراو هموشو وختیک دهبی له
دو پی بیدنا دو فوت و شش ایج بی وله مه پیدا چن
فونیک بی . هموشو وختیک له روز هلاته وه بو روز آوا ده بی
ملدریت وک بو بامیه و سوزة تر که له بهاردا ده چیریت .
وده بی راحت بی دریری نواج یعنی بستیک بیت اگر
کاسنیکی تری بو کرا ده بی تیره کان زور دیر لیدریت
له دواییدا بش ده کربت به هی بچوک لبر آودان اگر
تیره کان به پاچ و بیل وشتی تر لیدرا ده بی هی بچوک
بچوک لیدریت که عرب وایان عادت کرده .
هموشو وختیک ام آیرانه بش زور کوره ده کن له دوا بیا
لبر خواوی زویه که آوه که باش ناروات بو « بن » لقه
پوه که . دهبی « ماکوی » ۱۱ برد مربع بیت بو ام
ایشه کلی خریکی پیویسته هتا کلی قازانج یشی مست
کویت .

له زیاد کردن بهیابته وه بو پاراستنی امه و کورج زیاد کردن
زراعه کان راده سپرن که روزیک تووه که تر بکنه وه له آویکی
لیل دا . چاکتری اویه که له آویکی تیکل به شیای کی کاو
مانکادا بیخته وه . لپاشا تووه که به قد دو ۳ ساعت لبر
هتاو دلخربیت پیش چاندن .

چاندن

ژن نهک منال باش خریکی چاندنی تو و دهن .
هر رنیک ده بی پینج شش لبره یعنی دو کلو توو بکاته
لایکی چارو که که یه وه لپاشا هر پینج شش دنک پموانه
به اموسته کوره وشهادت ناوه راست بکریت . اموستی
ده بی بیکنه بیخته خولی وشک به قد دو کوی یا دو انج
و دنکه کان بچینیت . هتا یکای خط او له همو تیرو
دراویکا دا . بو رنکه دنکه کان بخاته او جیکا اموسته وه
وخولی بسرا بداته وه . ده بی بینیشیان ۱۵ کری یا انج
پیت . له جیکا دنکیکه وه بو دنکیکی ترابی لای ژورو یعنی
شمال بچیریت . ده بی همو وخت لای خوارو یعنی
جنوبه وه . پینریت . لقه بچو که کان له « با » پاریزکاری
ده کریت اگر لای خوارو کوت .

ماوتی

۶

سوپند خواردن درویش

ماده - ۱ جاریک له سالی ۱۹۱۳ دا بو چونی
اسفهان له محرمه وه نیازم کرد .

لبر اوی که ریکای اسفهان حموی شاخو کیوه
بیچکه له استر به هیچ نوعه حیوانی تر رابواردنی او
ریکابانه ناکری و وانا بورویت .

۲ - له کل کاروانیکی اسفهانیدا له احوازه وه
حرکمان کرد له پاش چوار پینج روز له کل اوکارو بچپانه دا
که خوشمان رابوارد وله روئشتندا قسمان ده کرد بختی
درویش هاته پیشه وه و بختی درویشمان کرد کوره ی
کاروانچیه کان که به جلودار مشهوره . وتی راوستن بختی

درویشستان بو بکم .

۳ - دستی کرد به کیرانه وه ی بختی درویش وتی
جاریک له احوازه وه اچوم بو اسفهان له ریکادا
توشی درویشیک هاتم او عاده که درویش
هیانه وکو هو : حق : بی دستمان کرد به قصه کردن
وله کلما ریک کوت کوتینه ریکا اونده نه ما بو که بکین
به قوناغ که ناوی چشمه روغنی یه اما او قوناغه له کل
کانی آوه که مایینی نیو ساعت بو .

۴ - اما له ریکا که داهتین وله کل درویش
قصه مان ده کرد له قصه کانی درویش دا دیار بو که حز
به کاروانچیتی ده کات منیش لبر اوی که پیم بروا نه ده کرد
پیم کوت چون پیت بروا بکم و بتکم به کاروانچی دستی
کرد به سوپند خواردن لپاش چوار پینج جار سوپندی
خوارد وتی خیانت ناکم له کل مام درویش ویک کوتین
و کو خدمتچی رام کرد کوتینه ریکا .

اونده ی پی نه چو کیشستین به قوناغ دابزین منیش
و کو کاروانچیه کان به مام درویش کوت بروام کوت
استره بره سر آو درویش استره کانی برد ساعت نوه بو بو
ساعت ده نهاتوه بو به ساعت یانزه نهاتوه بو به ساعت
دوازده نهاتوه لیم معلوم بو که مام درویش طماعی کردوته
استره کان درویش بیک درویش دوان درویش سیان
مردوی طماعت مری هر حوقی به جاریک آبی .

من وارا اینم که له کل خوندواره کانی عققدار ام نوعه
حکایتانه بمعنا و به نوعی بیکنن اثباته بو نوعه ویستنی
زور به قوت وزو لیکدانه وه بو بعضی مثال که له زمانی
حاضره دا ده لوی و به باشی نازانین و کو بزائم
خوینده وارکان که اخوینن بو یان اثبات اکم بو بینی
مسلمانان کان عموماً و بو ام شماره خصوصاً سوپند
خواردن هر چند خلاف قانون مذهبی ایمیه مسئله یکی
عاده ته و قابل توصیه نیه مثلاً بیک له بیک سؤالیک
ده کات به بی آوه که زوری لی بکات هر له

خوبه وه دست ده کات به سویند خواردن زور . ام
سویند خواردنشی وکو سویند خواردن مام
درویشه که به .

چونکه پیایکی راست بو اثباتی ویستی خوی هیچ
وقتیک بو سویند خواردن تشبث ناکا .

ع : غ

ارسطو زاده

سلیمان

۴

هوال

تلیک به روز ۸ مانک مارچ له لایخی روسیه وه رسماً
هوال دهدات که له شار مسکو دا امنیت قائم بوه وه
بلام له شار پترو گراد (پائی تخت روسیه) دا اغلب
عسکر سر پیچی حکومتیان نوانوه « تروتسکن » و
« زنوویف » (دوان له کوره کانی حکومت سویت
روسیه) قلمه « پتروویل » یان بو مرکز خوبان
داناوه .

تلیکی که روز ۱۸ ام مانکه کیشته ایره ۱۴ مارچ له
لندره وه لیدراوه وا ده نوینیت که هرچن له شمال
روسیه دا حکومت سویت هنی له کوملی یاغی کانیان
پرش و بلاو کردوته وه بلام کری ایثی سویت به
ناکریته وه وک او سوورو کووینه که له هواله وه له شار
(آمسک) قوماره ایستا له ناوه و لاتی سبیریا
بلاو بوتته وه جکه له له استانبوله وه زانراوه که اوتیک چونه
به پیچه وانه بواشویک که له قاققاسدا روی داوه زو
پیش دکویت .

همو قازاغه کانی ولاتی (دون) یاغی بون و جنرال
(بودنی) هوالی بو حکومت سویت ناردوه لبرامه که
اغلب عسکر خوی قازاغن ناتوانی بکر یاغیه کاند
بزویت .

هرچن وهارا ناده پرموریت که ام هرا و

هوریا به بدیت به نیک چونی حکومت سویت . بلام
دیاره ابرتیک چونی ناو خوبان ایتر نایان برزبته سر
امه که بچنه ولات و شوینکی تر او بهری پیشوه یان
له دست چو .

۴

قونفرانس دولته کان له لوندره

وا راده پرموریت که له روی شری ام چن ساله وه هنی
شت که هیشتا ماوته وه لم قونفرانسه دا بریتیه وه . له روزی
۲۵ شباط پاش نیوه رو له نوشکی (سن جیمس) بوام
قونفرانسه ری کرایه وه . سفیری زاپونیا ئیش لوی بو . بلام
پیش هموکس مشاوره کانی عسکری به پاش اوار ۸ کسی
یونانی له پاشا له مرخص عسکری بریتانیا (فارلود) لکل
لورد کرزن . هه فورزا ولوئید جورج له دوا ی همو ممثلی
فرنسه « بریان » چوته او کوشکه .

هوالیکی تر واده کینیت . هوال دانیشتن بوام
قونفرانسه ساعینکی پیچوه . قسه ی تریان خستوته روزی
دوا یی رنکه ام قونفرانسه مانکیکی پی بچیت .

۴

طهران

له لایخی سفیری انکلیسه وه هوال هاتوه له روزی
۱۱ مارچ ۱۹۲۱ دا که « قایینه » تازه حکومت ایران
اعلانی کرده که هاسان و دانیشتنی و ویستنی تازه ایران
لسر ریک خستن ناوخوی و قایم کردنی خوشه ویستیه
لکل خارجه . وایشیان داناوه که بوداهیمان وریک
خستن ناو خوبان چن مستشاریک له خارجه داوا
بکن .

۴

شار

ناو بازاری سلیمانی و باخصوص راسته کذره کی بازار
لمو پیش زور پیس و بی انتظام و خراب بو . اکر
روزی باران بیاریا به له بازاره وه روین زور زحمت
و ناخوش بو له برامه مانکو نیوی لمو پیش دست کرا

به چاك كردنى ام ريكا به له برخانى تونده وه هتا اكانه بردى
خسته خانه كه تقريباً هشتصد مترو مسافه به به رنگ
كدمولا هيچ تيك نچى واكر بارانيش ببارى بازار فرنجى
واوى تيدا كرد نيته وه ام براوبرى ريكا كه به جوكله برد
وناوه واسته كشى به برد و زنج له شكل پشتى ماسى دا
چاك كردن و ريك خستنى له هفته رابوردودا تواء كرا بو
ام ايشه اول و آخر له صندوق بلديه نريك به حوت
هزار روپيه پاره صرف كراوه .

جاده دشت احمد عيسى آغا كه فكر واه هتا ابرته
سر كا يز چاك بكرى اوش له تاريخ فبرورى ١٩٢١ هـ وه
يعنى مانكى لمو پيش دست به چاك كردنى كراوه هتا امرو
لم ريكا به سيصد و پنجاه مترو مسافه كنيوه ريكا كه
زياره به رنگى زور جوان و محكم ريك خستى وه به
زنج و برد پر كرده وه و چاك كردنى تواء كراوه وه
هر دو لايه وه بو پياده و هاتو چو به برد ريكاى
مخصوص درست كراوه ايستا او شيوه كه له لاي مزكوتى
حاجى ملا رسوله وه اروا بو امه كه ام ريكا به به سر يا
برى طولاً . قدرارى بيسست متروى لازمه به قبل و
برد و بچ دابر زرى و طاقى لي بدرى دا رزاندنى ام
شيوه ايش جوار پلنج روزه دستى پيكر وه .
و بقدر نصفيكى زياتر طاقى ليدرا وه و انشاء الله
له مده يكي كمدا آيا پرده كه و آيا ريكا كه تواء دكرى
بوام جاده بش له اوله وه هتا امرو نريك به چوار هزار
وحوت صد روپيه پاره صرف كراوه بو درست كردنى
ريكا و تا مين كردنى پاك و تميزى كه واسطه عمران و ترقى
مملكته انشاء الله به همو نوعى سعى و اقدام ده كرى
له خصوص ريكا و انتظام و پاك و تميزى شار اكر
كسيك فكر و مطالعه يكي هبى به واسطه پيشكوتنه وه
بيانى بفرموى زور ممنون ده بين .

رئيس بلديه

١٠٤ مارچ ١٩٢١

محمود

بوزانين

پاش ١٩ مارچ ١٩٢١ خزينه پاره اديات و وروده كريت
وايش دهكات هتا پيش نيوه رو . پاش نيوه رو وان
پاره نه ادرت و نه ورده كريت . اكر له دره وه پاره
هات و خزينه داخرا بو رئيس خزينه شتيكى واى ريك
خسته وه كه او پاره به له صندوقيكدا دانريت هتا سببى
و كليلىكى او صندوقه لاي او كسه كه پاره كى هيناوه
بمينته وه هتا پاره كى به حسيب لى ورده كريت .

حاکم سياسى

ميجر كولدسميث

٤

بوزانين

ژماره

٥٣٥

بوامهى وخت جو مال و چاندن به سر نه چى قرار
داده نهري بگره جو خراونه دواپى مانك مارچ ١٩٢١ .
بو آكادارى بلا و كرايه وه .

١٧ مارچ ١٩٢١

معاون حاکم سياسى

پكتان بيل

٤

بوزانين

له انبار البجه دا كم ٦٠٠٠٠ جو ٣٥٠٠٠ ماش
٦٠٠٠ بگلوبو فروتن هيه .

معاون حاکم سياسى

پكتان بيل

٤

له چاپخانه حكومت له سلپان چاپ كرا .